

Reactie Bond van Harddraverijverenigingen en -stichtingen in Nederland ("Kortebaانبond") op de Regeling kansspelen op afstand en Uitvoeringsregeling kansspelen d.d. 24 juli 2019

Onze rol als belanghebbende

De Bond van Harddraverijverenigingen en -stichtingen in Nederland is direct belanghebbende, omdat onze leden door de regelingen worden geraakt. De harddraverijverenigingen en -stichtingen in Nederland organiseren, de laatste jaren op ongeveer 25 à 30 locaties, zgn. 'kortebaandraverijen'. Een specifieke tak van de draf sport, met een gedocumenteerde historie van ten minste 260 jaar. De organisatie hangt veelal samen met omliggende sociaal-culturele evenementen, waarbij de unieke combinatie van paardensport en plaatselijke culturele traditie ertoe heeft geleid dat inmiddels meerdere kortebaandraverijen zijn opgenomen in de Nationale Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed. Aanvragen voor de overige kortebanen zijn in voorbereiding.

Alle kortebaanverenigingen en -stichtingen, onze leden, zijn vrijwilligersorganisaties. Van enige structurele overheidssubsidie is geen sprake. De organisatiekosten worden gedekt uit o.a. sponsorwerving, contributies van verenigingsleden, in sommige gevallen entree- of pachtgelden én –als belangrijke financiële pijler– inkomsten uit de onlosmakelijk met de paardensport verbonden totalisator. Dát is waar de ontwerpregelingen ingrijpende consequenties met zich meebrengen voor onze leden en daarmee voor de continuïteit van de door hen georganiseerde evenementen, die uniek zijn in de manier waarop zij een breed publiek in aanraking brengen met de draf sport.

Sinds jaren heeft de Kortebaانبond een rechtstreekse overeenkomst met de huidige totalisatorexploitant. Deze voorziet erin dat de verplichte afdrachten ad 2,5% van de wedomzet per kortebaan, plus een privaatrechtelijke overeengekomen afdracht ter grootte van 65% van het bruto spelresultaat, via een derdenrekening van de Kortebaانبond ten goede komt aan de lokale kortebaanverenigingen en -stichtingen. In de nieuwe situatie zal het merendeel van deze afdracht voor de kortebanen wegvallen, omdat het geld waaruit deze nu worden ondersteund wordt afgeroomd door de belastingdienst.

Onze reactie zetten wij hieronder per onderdeel uiteen. Hierbij tekenen wij aan dat wij ons niet verzetten tegen de intentie c.q. de beoogde effecten van de regelingen, maar tegen de onbedoelde neveneffecten waarvan onze sector het slachtoffer dreigt te worden.

Artikel 2.2. De afdracht aan de draf- en rensport

1. De vergunninghouder houdt iedere maand 10% van het bruto spelresultaat in over de weddenschappen die hij die maand heeft afgesloten op uitslagen van draf- of renwedstrijden die in Nederland zijn georganiseerd.

Het in artikel 2.2 lid 1 genoemde percentage komt in grote lijnen overeen met de huidige, in de vergunning vastgelegde 2,5% van de omzet. Het bruto-spelresultaat op de kortebanen varieert doorgaans tussen de 25% en 28% van de inzet, zodat de regeling hier geen (dramatische) consequenties heeft voor de verplichte afdracht. Hierin verschilt onze positie van die van de Stichting NDR, omdat op de kortebaane geen buitenlandse weddenschappen worden afgesloten.

Het werkelijke probleem zit hem voor de kortebanen in het neveneffect, nl. dat de kansspelbelasting wordt geheven over –en afgeroomd uit– het bruto spelresultaat waaruit de kortebanen thans, op grond van een privaatrechtelijke overeenkomst met de (enige) vergunninghouder, een veel grotere afdracht ontvangt. De afdracht bedraagt nu 65% van dit bruto spelresultaat (onder verrekening van de verplichte 2,5% van de omzet). De heffing van 29% kansspelbelasting over hetzelfde bruto spelresultaat betekent dat op voorhand al bijna de helft van de inkomsten die de kortebanen nu genieten naar de belastingdienst vloeit.

2. De vergunninghouder draagt het ingevolge het eerste lid ingehouden bedrag de daarop eerst volgende maand af aan een door de Minister voor Rechtsbescherming aangewezen ontvanger.

Van artikel 2.2 lid 2 vreezen wij wél een ernstige consequentie. In de huidige vergunning wordt de begunstigde van de afdracht niet door de minister aangewezen. Zo is het mogelijk dat de afdrachten van de langebanen en grasbanen ten goede komen aan de Stichting NDR, de sportbond die de draf- en rensport in Nederland reguleert en een belangrijke rol speelt in de exploitatie van deze banen; terwijl de afdrachten van de kortebanen ten goede komen van de Kortebaanebond die ze, per kortebaandraverij, één-op-één uitkeert aan de lokale organisatie ter dekking van de algemene organisatiekosten (waarin ook begrepen geldprijzen, fokpremies en het creëren van faciliteiten voor de legale totalisator, plus het inhuren van de Stichting NDR voor het toezicht op en de afwikkeling van het wedstrijdement).

De Kortebaanebond heeft sinds jaren een autonome, rechtstreekse overeenkomst met de totalisatorexploitant waarin zowel de wettelijke verplichte als de privaatrechtelijk overeengekomen afdrachten niet, zoals vroeger, via de Stichting NDR terugvloeien maar rechtstreeks via onze bond naar onze leden. Deze autonomie is van belang omdat onze leden zich niet primair met de paardensport bezighouden, maar met een vorm van immaterieel cultureel erfgoed waarbij de paardensport een podium (en een breed publiek) wordt geboden. De kortebanen kunnen dus niet feitelijk afhankelijk zijn van de sport. Dit betekent tevens dat de Kortebaanebond geen sportbond is.

De bij onze bond aangesloten organisaties brengen alle kosten zelf op: prijzengeld en reisvergoedingen voor deelnemers, fokpremies in samenspraak met de fokkersvereniging, de kosten van het inhuren van de Stichting NDR voor een reglementair correct wedstrijdverloop, én de kosten van de totalisator, maar daarnaast ook voor de fysieke inrichting

van de wedstrijdvoorzieningen zoals baanaanleg, afzettingen en wegomleidingen die men aan de lokale overheid verplicht is op grond van verleende vergunningen en tal van andere kosten die specifiek samenhangen met de inrichting van een tijdelijke sportaccommodatie op een afgezet stuk openbare weg.

Gezien de formulering van de artikeltitel en de omschrijving van artikel 2 (en hierna 3) vrezen wij dat de afdracht die nu nog rechtstreeks naar onze leden terugvloeit straks bij aanwijzing door de minister weer bij de Stichting NDR terecht komt. Dit is onwenselijk: de Stichting NDR speelt namelijk geen rol in de exploitatie van de kortebaandraverijen, maar wordt door onze leden ingehuurd voor de wedstrijdleiding en toezicht op de integriteit van de sport. Waar de Stichting NDR bij de langebanen en grasbanen o.a. het prijzengeld doteert, is daarvan op de kortebanen geheel geen sprake. De kortebanen trekken bovendien een specifieke eigen groep deelnemers aan, die weliswaar overlap vertoont met die van de brede sport, maar daarvan ook flink verschilt (zo zijn de meeste deelnemende paarden echte 'kortebaners'). Om die reden heeft de Kortebaانبond er belang bij dat de afdrachten voor de kortebanen rechtstreeks en geheel aan onze leden toekomen om juist het voortbestaan van deze tak van de draf-sport te bevorderen.

3. De aangewezen ontvanger, bedoeld in het tweede lid, besteedt de met de afdracht ontvangen gelden uitsluitend aan:
 - a. het uitkeren van geldprijzen aan deelnemers van draf- of renwedstrijden die in Nederland worden georganiseerd;
 - b. het bevorderen van de fokkerij van paarden in Nederland; en
 - c. het tegengaan van manipulatie van draf- of renwedstrijden.
4. De Minister verbindt voorwaarden aan de aanwijzing van de aangewezen ontvanger. Deze voorwaarden hebben in ieder geval betrekking op de wijze waarop de ontvanger de ontvangen gelden besteedt aan de doeleinden, bedoeld in het derde lid, en de wijze waarop hij verantwoording hierover aflegt.

Artikel 2.2 lid 3 en 4 gaan er kennelijk van uit dat de besteding van de ontvangen afdrachten 'geoormerkt' wordt. Afhankelijk van de interpretatie van de gestelde voorwaarden, kan dit voor de begunstigde lokale kortebaanverenigingen en -stichtingen een onneembare hindernis zijn. Het immaterieel cultureel erfgoed is in de ene gemeente een op zichzelf staande draverij, in een andere onderdeel van een feestweek of kermis waarbij de organisatie verantwoordelijk is voor meerdere delen van de totale organisatie.

In de praktijk is de afdracht uit de totalisator, die in de vergunning verplicht wordt gesteld, voor geen enkele kortebaan voldoende om de geldprijzen en fokpremies op te brengen. Met andere woorden: de hoogte van het prijzengeld is op de kortebanen niet gerelateerd aan de inkomsten uit de totalisator. In de praktijk wordt hier namelijk veel meer aan

prijzengeld en fokpremies uitgekeerd dan er uit de (verplichte) totalisatorafdracht wordt ontvangen. Juist daarom zijn wij bezorgd over de eisen die vrijwilligersorganisaties opgelegd krijgen ten aanzien van het 'oormerken' van deze afdracht in hun exploitatie. Onze leden verantwoorden hun jaarlijkse activiteencyclus doorgaans keurig in een jaarrekening, maar voor een accountantsverklaring is –gezien de geringe exploitatiebegroting– doorgaans simpelweg geen geld.

Kortom, onze zorg is: wordt de Kortebaانبond, als vertegenwoordiger van haar leden, door de minister aangewezen als begunstigde voor de afdrachten van de totalisator specifiek op de kortebanen, en kunnen wij c.q. onze leden redelijkerwijs voldoen aan de voorwaarden die de minister hieraan (hopelijk ook redelijkerwijs) stelt?

Kanttekeningen bij de toelichting

Het is positief dat in de toelichting op artikel 2.2 wordt gemeld dat de afdrachtsverplichting óók geldt voor nieuw toegelaten vergunninghouders voor het aanbieden van kansspelen op afstand. Het betekent dat een eventueel wegvloeiën van omzet (dus de daarmee samenhangende verplichte afdrachten) naar andere aanbieders wordt gecompenseerd. Nieuwe vergunninghouders zullen echter de neus ophalen voor het aanbieden van weddenschappen op de kortebanen, omdat de jaarlijkse omzet van rond € 1 miljoen (gecombineerd online en offline) voor hen niet of nauwelijks rendabel zal zijn. De relatieve afhankelijkheid van Runnerz, de huidige vergunninghouder, neemt voor de kortebanen dus alleen maar toe terwijl het marktaandeel van Runnerz over het geheel zal afnemen. De verminderde rentabiliteit van het wedden op de kortebaana zal betekenen dat de huidige vrijwillige afdracht van Runnerz ten gunste van onze leden, na inhouding van de kansspelbelasting op het bruto spelresultaat, nog verder onder druk komt te staan.

Dat de continuïteit van de kortebanen hierbij in het geding is, erkent het ministerie in de toelichting impliciet ook zelf: *"Naast de organisatie van wedstrijden is het cruciaal dat wedstrijdfitte renpaarden worden gefokt, (medisch) verzorgd en getraind."* Paarden die op de kortebaana worden ingezet, worden grotendeels ook specifiek voor de kortebaana gehouden en getraind. Als de financiële middelen zodanig onder druk komen te staan dat de omvang van het circuit afneemt, dreigt ook de populatie van de kortebaana paarden af te nemen en uiteindelijk met het kortebaancircuit geheel te verdwijnen. Immers, zoals de toelichting vermeld: *"Voldoende prijzengeld zorgt ervoor dat paardeigenaren langdurig blijven investeren in de ontwikkeling en de verbetering van de paardenfokkerij, alsmede het trainen voor en deelnemen aan wedstrijden."* Dit geldt expliciet, en afzonderlijk, dus ook voor de kortebanen.

Compensatie

De kern van het probleem voor de kortebanen ligt dus elders dan bij de brede sport, waar (niet alleen de privaatrechtelijk overeengekomen maar zelfs) de wettelijk verplichte afdracht (zoals de Stichting NDR terecht stelt) met 80% wordt gereduceerd. Bij de kortebanen heeft dit in de praktijk niet veel gevolgen, omdat het toch al alleen om Nederlandse

weddenschappen gaat. Waar de schoen wringt is de zinsnede in de toelichting: "*Mogelijkheden worden verkend voor compensatie van in beginsel ten hoogste het bedrag waarmee het totaal aan wettelijk te ontvangen afdracht vermindert.*" Voor de kortebanen neemt de wettelijk te ontvangen afdracht niet noemenswaardig af, dus is er sowieso geen aanspraak op enige compensatie. Het privaatrechtelijk overeengekomen deel echter, zal (ook) in ons geval met wel 80% teruglopen doordat de kansspelbelasting wordt geheven over precies dezelfde grondslag als de thans geldende afdracht voor de kortebanen. De kortebanen zijn dus financieel ernstig de dupe, maar kunnen volgens het huidige ontwerp geen aanspraak maken op enige compensatie.

Resumerend

- De ontwerperegelingen stuiten voor ons niet op principiële, maar wel op grote praktische bezwaren;
- De nieuwe grondslag voor de verplichte afdracht van (2,5% van de omzet naar) 10% van het bruto spelresultaat zal geen ernstige gevolgen voor de kortebanen hebben, tenzij de uitkomst is dat de autonome kortebanen via de Kortebaانبond niet (kunnen) voldoen aan de voorwaarden die de minister stelt aan de begunstigde. Afhankelijk zijn van de Stichting NDR is voor de kortebanen geen reële optie, omdat de autonomie van onze evenementen voorop moet staan. De sport is slechts een 'programma-onderdeel' van het cultureel erfgoed. Wij ontvangen dan ook geen gelden van de Stichting NDR, maar kopen slechts haar diensten in.
- Als de kortebanen c.q. de Kortebaانبond door de minister worden geaccepteerd als begunstigde, is nog de vraag hoe de voorwaarden t.a.v. verantwoording van de besteding van de gelden worden gedefinieerd en toegepast;
- Het grote pijnpunt voor de kortebanen: het feit dat straks 29% kansspelbelasting wordt geheven over het bruto spelresultaat slaat de kortebanen ten minste een groot deel van de nu ontvangen 65% van ditzelfde bruto spelresultaat uit handen. Zelfs zonder verder neveneffect zou dit betekenen dat hiervan maximaal slechts $65 - 29 = 36\%$ overblijft. De gewijzigde concurrentiepositie van Runnerz zal echter leiden tot afname van het marktaandeel (nu immers 100%), waarbij de vraag is of Runnerz rendabel het exclusieve recht blijft gebruiken om offline (dus op de baan) weddenschappen aan te bieden. **N.B.** De totale wedomzet op alle kortebanen ligt op dit moment rond de € 1 miljoen. De privaatrechtelijk overeengekomen afdracht minus de door de kortebanen betaalde kosten voor inzet van de totalisator bedraagt jaarlijks ongeveer € 150.000. Een minimaal bedrag waardoor circa 27 evenementen annex kortebaandraverijen zichzelf zonder subsidie kunnen bedruipen.
- Wegvallen van de offline weddenschappen –dus het verdwijnen van de fysieke totalisator op onze kortebanen– zal bovendien ook betekenen dat het inzetten van personeel om de integriteit van de weddenschappen te bewaken onmogelijk wordt. Dat zou de kortebanen doelwit kunnen maken van ongereguleerde, illegale weddenschappen zonder dat daarop effectief kan worden gehandhaafd.

Conclusie

De Kortebaambond vreest dat de kortebanen de dupe worden van nieuwe wetgeving, omdat:

1. zij door hun specifieke autonome status en vrijwilligersorganisaties niet of niet geheel (kunnen) voldoen aan de voorwaarden die de minister zal stellen aan de begunstigen van de verplichte afdracht, waardoor dié zou kunnen wegvallen;
2. het hanteren van het bruto spelresultaat als belastinggrondslag voor de kansspelbelasting ertoe leidt dat de huidige privaatrechtelijke afspraken tussen kortebanen en de totalisatorexploitant niet langer houdbaar zullen zijn. Deze vrijwillige extra afdracht is een factor acht keer groter dan de verplichte afdracht (na aftrek van kosten voor de inzet van offline (dus on-site) totalisator-kassa's en -personeel blijft nog altijd circa zesmaal de verplichte afdracht over;
3. de huidige afdrachten van levensbelang zijn voor de kortebanen om, zonder subsidies, te kunnen blijven voortbestaan. De kortebanen hebben sinds jaren allemaal een duurzaam sluitende exploitatie op basis van o.a. sponsorwerving, contributies van verenigingsleden, in sommige gevallen entree- of pachtgelden én –als belangrijke financiële pijler– inkomsten uit de onlosmakelijk met de paardensport verbonden totalisator.
4. de voorgestelde mogelijke compensatieregeling zich geheel richt op de wettelijk verplichte afdracht, zodat deze voor de kortebanen geheel geen soelaas biedt en feitelijk niet terzake doet.

Namens het bestuur van de Bond van Harddraverijverenigingen en -stichtingen in Nederland,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Gerard Post Uiterweer'. The signature is stylized and fluid, with a long horizontal stroke at the end.

Gerard Post Uiterweer
voorzitter

Heemskerk, 17 september 2019